

DOCUMENTO DE INICIO OU AVANCE

DOC. I.- MEMORIA

1.	INTRODUCCIÓN	2
2.	SÍNTESE DO DIAGNÓSTICO SOCIOECONÓMICO E TERRITORIAL	3
2.1	DINÁMICA POBLACIONAL E ECONÓMICA	3
2.1.1	Características e previsións da evolución demográfica	3
2.1.2	Características e previsións de crecemento das actividades productivas	3
2.1.3	Habilitación de solo para cubrir a demanda	4
2.2	DIAGNÓSTICO TERRITORIAL	5
2.3	PROBLEMAS DE ÍNDOLE TERRITORIAL E URBANÍSTICA DETECTADOS	7
2.3.1	Características xerais do proceso urbanizador e edificatorio	7
2.3.2	Síntese da problemática	7
2.4	POTENCIALIDADES DO CONCELLO A DESENVOLVER	12
3.	VIA LEGAL PROPOSTA PARA DAR RESPONSTA Á PROBLEMÁTICA TERRITORIAL E URBANÍSTICA	15
3.1	PROPOSTAS XERAIS DE ORDENACIÓN	15
3.1.2	Modelo territorial	15
3.1.3	Núcleos de poboación	16
3.1.4	Solo industrial	17
3.1.5	Infraestruturas viarias e mobilidade	17
3.2	ESTRUTURA TERRITORIAL E URBANA	17
3.3	CLASIFICACIÓN E CUALIFICACION DO SOLO	19
3.3.1	Introducción	19
3.3.2	Criterios de clasificación e calificación do solo	19
3.4	CRITERIOS DE CALIFICACION DE DOTACIÓNS	22
3.4.1	Introducción	22
3.4.2	Sistemas xerais	22
3.4.3	Dotacións locais	23
3.5	CRITERIOS DE PROGRAMACIÓN DE ACTUACIÓNS	23
4.	DESCRIPCIÓN DOS PROCESOS QUE SE SEGUIRÁN PARA A ELABORACIÓN DO PXOM	26

1. **INTRODUCCIÓN**

O presente documento constitúe a MEMORIA DO DOCUMENTO DE INICIO OU AVANCE DE PLANEAMENTO, integrante da documentación correspondente á segunda fase de elaboración do "Plan Xeral de Ordenación Municipal de Valadouro".

O Documento de Inicio ou Avance está integrado por:

a) MEMORIA

O seu contido é o seguinte:

a-1) DIAGNÓSTICO SOCIOECONÓMICO E TERRITORIAL

Constitúe unha síntese do diagnóstico socioeconómico e territorial elaborado na primeira fase do traballo (Información Urbanística e Diagnóstico) de redacción do PXOM.

a-2) VÍA LEGAL PARA DAR RESPONSA Á PROBLEMÁTICA.

Neste apartado desenvólvese a vía legal que se propón articular para dar resposta á problemática detectada no diagnóstico, adiantado os criterios para a:

- o Ordenación que se propón
- o Clasificación e cualificación do solo
- o Cualificación de dotacións
- o Programación de accións.

b) PLANOS

O contido dos planos é o seguinte:

b-1) IDENTIFICACIÓN DOS NÚCLEOS DE POBOACIÓN

Neste plano grafíanse os núcleos urbanos e os núcleos rurais existentes.

b-2) SISTEMAS XERAIS QUE INTEGRAN A ESTRUCTURA XERAL E ORGÁNICA DO TERRITORIO

Neste plano gráfíase o viario, as redes de infraestruturas e transportes, espazos libres e equipamentos públicos.

b-3) ÁREAS QUE DEBEN SER PROTEXIDAS

Neste plano grafíanse os espazos naturais, rede hidrográfica, zonas afectadas por incendios, montes, concentración parceira, fitos e sendas paisaxísticas.

2. SÍNTESE DO DIAGNÓSTICO SOCIOECONÓMICO E TERRITORIAL

No presente apartado desenvolve a síntese do diagnóstico socioeconómico e territorial elaborado na primeira fase do traballo (Información Urbanística e Diagnóstico).

2.1 DINÁMICA POBLACIONAL E ECONÓMICA

2.1.1 Características e previsións da evolución demográfica

O municipio de Valadouro contaba no ano 2008 con 2.210 habitantes o que representa un descenso en números absolutos de 17 habitantes con respecto ao ano 2007. Aproximadamente o 55% da poboación concéntrase, principalmente, nas Parroquias localizadas na zona centro-norte do municipio; Laxe, Ferreira, Laxe e Budian. O restante 45% da poboación repártese en pequenas entidades ou núcleos de carácter rural. A parroquia de Ferreira é a de menor superficie pero a que contén o maior número de habitantes ao concentrarse nela o único núcleo urbano do municipio, cun total de 866 habitantes o que supón o 38,88% da poboación total municipal.

Nos últimos 7 anos a poboación municipal decreceu un 7,13 % o que representa en números absolutos unha perda de 171 habitantes pero, en todo caso, destaca o núcleo capital de Ferreira que mantivo e aumentou a poboación durante os períodos entre 2002 e 2007, alcanzando no ano 2007 cifras poboacionais similares ás do período 2001

En relación coa vivenda, o 45% das vivendas totais do municipio concéntranse no núcleo urbano. Obsérvase que a cifra demográfica é inversamente proporcional ao dato de crecemento das vivendas no mesmo período. O crecemento das vivendas durante o período 2001- 2008 en números absoluto foi de 417 vivendas, o que significa un aumento do 40% con respecto ao período 2001, das cales o 98% concéntranse na parroquia de Ferreira. Este crecemento habitacional produciuse principalmente como consecuencia do traslado de vivendas de segunda residencia dos municipios costeiros a Valadouro.

As primeiras estimacións realizadas sobre a evolución demográfica para o ano horizonte do PXOM (ano 2024), prevese que a poboación municipal de Valadouro, descenda, fundamentalmente debido ao carácter rural do municipio. Con todo prevese un crecemento moderado do núcleo urbano de Ferreira para o ano horizonte do PXOM.

2.1.2 Características e previsións de crecemento das actividades productivas

En Valadouro a distribución da poboación activa por sectores económicos é a seguinte: sector primario 29,50 %, sector secundario 28,8 % e sector servizos 40,4 %. Como se aprecia destaca a participación do sector servizos, mentres que a incidencia do sector primario e secundario é equilibrada.

a) SECTOR PRIMARIO

O sector primario ten unha participación do (29,50 %) no conxunto da economía municipal. O subsector agrícola concentra o 27,9% da poboación activa e o pesqueiro o 1,60%

b) SECTOR SECUNDARIO

Dentro do sector secundario englobase a industria e a construción. O subsector industrial absorbe o 14,9 % da poboación activa e o subsector da construción ocupa ao 13,9 %. A caída da construción iníciase no ano 2005 e sofre un acusado descenso a partir do ano 2007.

O aproveitamento dos recursos forestais, sobre todo do eucalipto, é unha actividade que xera importantes ingresos e ademais inflúe na aparición doutras como os serradoiros de Ferreira e Frexulfe. As Industrias puntuais localizadas no municipio dedícanse principalmente a: Fábrica de zocos; carpintarías; serradoiros; empresas de construción, e talleres.

Na actualidade a oferta deste tipo de solo non existe.

En relación coa construción, a capital, Ferreira, fusionada con; Pena, Rexedoira, Tanin, Pazo, Granda e Portela foron as principais áreas receptoras de novas vivendas nos últimos anos e configúrase como o de maior crecemento. A medio prazo prevese un crecemento moi moderado do sector secundario, sobre todo, pola perda de participación do sector da construción que non se espera que chegue a alcanzar os niveis de participación dos últimos anos.

c) SECTOR SERVICIOS

O sector servizos é o que alcanzou maior participación na economía de Valadouro e espérase que sexa o de maior crecemento nos próximos anos. Este sector foi crecendo constantemente, ao ir consolidándose o núcleo capital como o principal centro comercial, de equipamentos e servizos do municipio e concellos interiores limítrofes pola súa proximidade ás áreas costeiras

2.1.3 Habilitación de solo para cubrir a demanda

O PXOM debe prever as reservas de solo necesarias para cubrir a demanda previsible de solo residencial e dos sectores productivos no ano horizonte do Plan (12 anos a partires da súa aprobación definitiva).

a) SOLO RESIDENCIAL

A reserva de solo residencial establecerase en función das previsións de crecemento, da poboación e da vivenda, realizadas para o ano horizonte do PXOM, así como da capacidade residencial que ofrezca o solo urbano.

b) SOLO INDUSTRIAL

Na actualidade non existe solo empresarial no municipio, mantéñense as actividades existentes. A actividade industrial existente repártense entre áreas puntuais de; Fábrica de zocos; carpintarías; serradoiros; empresas de construción e talleres. Está previsto o desenvolvemento dun polígono industrial para cubrir a demanda de solo existente.

c) SOLO TERCIARIO

Prevese que o sector servizos, que ofrece un importante peso no conxunto da economía municipal, sexa o de maior crecemento nos próximos anos. Non obstante resulta difícil avaliar

as necesidades de solo para este sector, tanto pola diversidade de actividades comprendidas neste, coma polas distintas formas en que se localizan estas actividades. Ademais, como se comentou anteriormente, boa parte das actividades consideradas como industriais, realmente teñen unha pequena parte de taller e o resto se destina á exposición e venda.

2.2 DIAGNÓSTICO TERRITORIAL

A Serra do Xistral, os montes setentrionais do Buio e o val do río Ouro son os elementos configuradores da orografía do territorio que presenta no seu conxunto unha topografía, que salvo na súa zona centro-leste, pode considerarse accidentada. As maiores altitudes alcánzanse na Serra do Xistral cos 1.056 m da parroquia de Cadramón no límite sur municipal, mentres que na zona mais baixa a altitude descende ate 94 m, como no núcleo de Ferreira ou os 72 m en Lodeiros ou As Coruxeiras (Santa Cruz).

A rede hidrográfica de O Valadouro pertence as cuncas dos ríos Ouro, Xunco e Covo sendo a máis importante do municipio a constituída polo río Ouro. Compre sinalar tamén os regatos que surcan as terras municipais afluentes normalmente do río Ouro ou que desembocan directamente no mar Cantábrico, como é o caso do Moucide, como o río das Cancelas, o río Bao, o rego da Guinda, o río da Fraga das Leiras, o río Hortas ou o río do Val dos Infernos.

Respecto as zonas húmidas, compre sinalar os 12 humedais que salpican o territorio municipal catalogados polo Inventario de Humidais de Galicia no que se inclúen os humidais galegos de maior importancia ao amparo da Lei 9/2001, de conservación da natureza: A Ponte Grande, Volta dos Campos, Albarés, Fontelo, Bao, Cabanas, Brañas de Vilasinde, Penido Novo, A Toxiza-1, Montes do Buio e Xistral-Cadramón.

En termos bioxeográficos, o municipio de Valadouro atópase dentro da rexión Eurosiberiana, provincia cántabro-atlántica, sector galaico-asturiano, subsector galaico setentrional. A vexetación potencial da zona (Rivas-Martínez (1987) corresponde a serie colino-montana galaicoasturiana acidófila de carballo ou *Quercus robur* (8a *Blechno spicanti-Querceto roboris sigmetum*) que se corresponde no seu óptimo estable cunha carballeira densa onde a especie dominante é o carballo de folla sésil (*Quercus robur*).

Actualmente, os restos de bosque orixinal limitáanse a escasos reductos menos propicios para a actividade humana como poden ser os biotopos de montaña ou se asocian as zonas húmidas e os cursos de auga. As masas forestais de maior entidade están constituídas fundamentalmente por especies de crecemento rápido, como o eucalipto e piñeiro que se estenden formando amplas masas froito das repoboacións ou recolonizacións debido á desaparición dos bosques autóctonos.

A orografía do terreo e as características dos solos condicionaron a proliferación dos aproveitamentos agrícolas ao longo dos vales dos ríos que atravesan o municipio ocupando grandes extensións, en zonas con pendentes suaves e baixa altitude, especialmente na zona do val do río Ouro, entorno no que se asentan a maior parte dos núcleos de poboación.

Trátase dun concello baseado en pequenas explotacións no que o número de parcelas descendeu considerablemente nos últimos anos. A súa produción ten un carácter tradicional, dirixida fundamentalmente ao autoconsumo. Os principais cultivos son millo, patacas, trigo e produtos hortofrutícolas alternados coas praderías.

A degradación dos bosques causou a aparición do monte baixo, formacións de mato cuxas especies máis representativas son o toxo (*Ulex europeus*) e os distintos tipos de uceiras (diversas especies do xénero *Erica*). Na zona de estudo predomina o mato de toxal-uceira. Tamén hai que mencionar a presenza da silva, aínda que en menor medida, tanto da silva branca (*Cytisus multiflorus*) como da amarela (*Cytisus scoparius*).

As formacións de ribeira teñen reducida a súa extensión as beiras dos cursos fluviais limitándose a estreitas bandas a modo de bosques de galería. Son bosques mixtos caducifolios dominados polo ameneiro (*Valeriano pyrenaicae-Alnetum glutinosae*).

Mais do 93% da superficie municipal destínase a usos rústicos. O uso agrícola so ocupa o 15% xa que mais do 80% restante está destinado a explotacións forestais. Non obstante, a configuración destas áreas non é sempre arborada predominando as extensións de matogueiras nas zonas mais elevadas.

Os terreos ocupados por edificacións ou instalacións representan unicamente o 1,37% da superficie municipal destacando entre eles o núcleo urbano de Ferreira.

A edificación destinada a usos industriais pode atoparse en áreas industriais ligadas a núcleos de poboación, principalmente entorno ao núcleo urbano de Ferreira e en industrias exentas, diseminadas, especialmente, nas marxes das principais vías de comunicación.

As edificacións destinadas a usos terciarios distribúense por todo a área urbana de Ferreira, ben nas plantas baixas dos edificios, ou en zonas da propia zona urbana. Existen ademais no concello outras áreas terciarias ligadas ao servizo da estrada, como gasolineiras, hoteis, ..., actividades que se sitúan ao bordo das principais vías de comunicación do concello.

Os espazos naturais de O Valadouro están relacionados principalmente coa rede hídrica, coa Serra do Xistral e cos Montes do Buio.

A designación da Reserva da Biosfera Terras do Miño (UNESCO, novembro de 2.002) supón o máis elevado recoñecemento internacional á conservación das paisaxes, hábitats e especies da conca alta dun río, na Rexión Atlántica Europea. Terras do Miño ocupa unha ampla franxa do centro-norte de Lugo de 36.300 Has, que se corresponde coa conca alta do río Miño. Entre os 26 municipios que integran este espazo atópase O Valadouro grazas a Serra do Xistral.

Esta declaración supón a integración entre a conservación e o desenvolvemento da poboación local, cun esforzo especial en tarefas de investigación, formación e educación ambiental.

O ecosistema fluvial do río Ouro e a totalidade das paisaxes de montaña da Serra do Xistral, foron declarados Lugares de Importancia Comunitaria (LIC) dentro da Rede Europea Natura 2000 e forman parte da Rede Galega de Espazos Naturais (ZEPVN).

Ademais, repártense polo territorio numerosas áreas de interese natural polos seus valores ecolóxicos ou paisaxísticos como as fervezas da Onza, Pozo das Moscas, da Fraga das Leiras ou do Escouridal, a Fraga da Furna e a Fraga das Leiras, as Fontes do río Moucide, o val do Río Ferreira e os miradoiros da Furna, Riobó, Monte dos Cabaleiros, Penido Novo ou Cadramón.

Entre os 20 hábitats de interese comunitario que se poden atopar no municipio destacan como de interese prioritario para a súa conservación, segundo a Directiva 92/43/CEE do Consello do 21 de maio de 1992, relativa á conservación dos hábitats naturais e da fauna e flora silvestres, os lagos e

estanques distróficos naturais (3160*), estanques temporais mediterráneos (3170*), Uceiras húmidas atlánticas de zonas mornas de *Erica ciliaris* e *Erica tetralix* (4020*), Formacións herbosas con Nardus, con numerosas especies, sobre substratos silíceos de zonas montañosas (e de zonas submontañosas da Europa continental). (6230*), Turbeiras de cobertor (7110*), Bosques aluviais de *Alnus glutinosa* e *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*). (91EO*).

A presenza de numerosos elementos de valor arqueolóxico, arquitectónico e etnográfico no municipio como as arcas de Sinás, os castros de Santa Cecilia, as igrexas de Santa Cruz, Santo Tomé de Recaré e San Xulián, a croa de Budián entre outros moitos, obriga a proporcionarlles un tratamento acorde coas súas características e a natureza dos seus valores que garanta a súa protección integral e a súa posta en valor.

2.3 PROBLEMAS DE ÍNDOLE TERRITORIAL E URBANÍSTICA DETECTADOS

O Concello de Valadouro dispón como instrumento de ordenación urbanística; un Plan de Ordenación Urbana do ano 1993. O modelo que establecía a lexislación vixente ao amparo de devandito Plan, a lei 11/1985 (LASG), contemplaba a clasificación de solo de núcleo rural, como un ámbito territorial vinculado a un asentamento da poboación dentro do que podían coexistir distintas clases de solo. É necesario, por tanto, no municipio de Valadouro dar un tratamento unitario e coherente á totalidade de terreos integrados no ámbito de cada núcleo rural delimitado.

2.3.1 Características xerais do proceso urbanizador e edificatorio

O proceso urbanizador e edificatorio dos últimos anos caracterizouse pola expansión edificatoria do núcleo urbano de Ferreira, cara aos núcleos rurais máis próximos a él, utilizando como o apoio das novas edificacións o armazón viario de conexión existente entre estas entidades de poboación. O desenvolvemento citado produciuse fundamentalmente cara ao norte do núcleo de Ferreira.

Mediante o proceso de desenvolvemento citado consolidáronse algunhas áreas do núcleo orixe. O modelo de asentamento da poboación en Ferreira presenta os seguintes trazos:

a) NÚCLEO URBANO

En Valadouro destaca un único núcleo urbano: Ferreira fusionado con Pena, Raxediora, Tanin, Pazo Granda e A Portela. A baixa densidade da tipoloxía edificatoria de vivenda unifamiliar, características destas áreas periféricas ao núcleo principal de Ferreira, desenvolvida nas marxes das principais infraestruturas viarias que conectan ditas entidades, favoreceu un continuo edificatorio.

b) NÚCLEOS RURAIS

Os núcleos rurais existentes repártense, principalmente pola valle do municipio, no eixo noreste-suroeste. A maioría destes núcleos aínda que aínda conservan a morfloxía, tipoloxía, estrutura viaria, etc, características dos núcleos rurais.

2.3.2 Síntese da problemática

O proceso de desenvolvemento urbanístico descrito anteriormente, dou paso aos seguintes problemas de carácter territorial e urbanístico:

a) DÉFICITS NA ESTRUTURA TERRITORIAL E URBANA

a-1) VIARIO

O desenvolvemento urbanístico de Valadouro buscou o seu apoio na estrutura viaria existente, constituída polas principais estradas que atravesan o municipio (LU-162, LU-152, LU-163, LU-161, PR-01-01, PR-15-02, PR-63-02, PR-63-03, PR-63-04, PR-63-05, PR-63-06). Estas vías son suficientes para cumprir os tráxicos que se xeran no interior do municipio polas actividades urbanas, industriais e comerciais asentadas no municipio.

As comunicacións dos núcleos rurais coas áreas urbanas establécense a través dunha intrincada rede de estradas e camiños.

En síntese, o municipio non presenta acusados déficits na súa estrutura viaria.

a-2) SERVIZOS URBANÍSTICOS

Os servizos urbanísticos de abastecemento e saneamento están integrados en Valadouro, por tres redes de captación de abastecemento e unha depuradora saneamento que no primeiro caso cobre principalmente o núcleo urbano de Ferreira e algunha entidade máis, próxima ao núcleo urbano e no caso do saneamento unicamente cobre o núcleo urbano de Ferreira.

A cobertura dos servizos é limitada, existen déficits en saneamento xa que a rede unicamente abastece ao núcleo urbano de Ferreira e o abastecemento cobre algúns dos núcleos pertencentes ás parroquias de Valadouro, Laxe, Budián e Recaré.

a-3) ZONAS VERDES E EQUIPAMENTOS

Cuantitativamente, a dotación de espazos libres e zonas verdes, presenta déficits, sobre todo, no que atinxe aos espazos libres e zonas verdes do sistema xeral ou dotacións ao servizo de todo o municipio.

A dotación actual de espazos libres e zonas verdes de carácter local (xardíns, prazas e áreas de xogo) está máis diversificada e repártese entre as parroquias de Vilacampa e Ferreira.

Aínda que o PXOM vixente establece reservas de solo para espazos libres e zonas verdes no núcleo urbano, a maioría destes espazos manteñen a titularidade privada ao non haberse xestionado as actuacións correspondentes en que se inclúen ou non haberse obtido devandito solo para uso público.

En relación coas dotacións de equipamento, Valadouro ofrece unha oferta de equipamentos públicos que se centralizan fundamentalmente no núcleo urbano de Ferreira, capital municipal.

Os núcleos da Veiga, O Campón, O Pazo e A Fonte da Vila pertencentes ás parroquias de Santa Cruz de Valadouro, Moucide, Laxar e Cadramón, respectivamente, inclúen escolas publicas de carácter rural, o resto de equipamentos rurais son principalmente cemiterios parroquiais.

Por tanto a nivel de equipamentos, a problemática é máis cualitativa que cuantitativa, estimándose que as reservas de solo que estableza a PXOM para equipamentos, deben

de concentrarse no núcleo urbano e completarse con dotacións nos núcleos rurais máis deficitarios.

b) CRECEMENTO DO NÚCLEO DE POBOACIÓN URBANA

O proceso de asentamento disperso entre Ferreiravella, Tanin, Pena, Rexedoira, Pazo Granda e Portela, apoiado na rede de estradas e nunha intrincada rede de camiños e pistas existentes, levou consigo a desestruturación do sistema de asentamentos tradicionais, xa que a dispersión da edificación ao redor destas entidades de poboación, unida á proximidade entre estes asentamentos favoreceu a contigüidade espacial de edificacións residenciais, edificacións de uso agrícola e nalgúns casos edificacións industriais.

Destes asentamentos tradicionais, aínda perduran estruturas orixinarias no núcleo de Ferreiravella e Tanin, aínda que nos desenvolvementos posteriores presentan unha mestura importante con edificacións recentes. Estes asentamentos perderon paulatinamente a vinculación da súa actividade co sector primario.

c) DESPOBOAMENTO E DECLIVE DOS NÚCLEOS RURAIS

O declive dos núcleos rurais debido ao abandono das actividades produtivas relacionadas co medio rural, o envellecemento da poboación e os altos índices de mortalidade tivo como consecuencia o abandono paulatino dos núcleos rurais tradicionais, moitos deles próximos a espazos valiosos e múltiples elementos de interese.

d) AFECCIÓNS AO MEDIO

O Plan Hidrológico Galicia-Costa inclúe o núcleo de Ferreira entre as áreas con risco de encharcamentos.

O Plan Especial de Protección Civil ante o Risco de Inundacións en Galicia identifica o municipio de O Valadouro como zona C “de risco baixo”.

En xeral, os leitos e áreas adxacentes á rede fluvial especialmente en zonas de escasa ou nula pendente, son susceptibles de sufrir inundacións cando a cantidade de auga achegada ao curso fluvial sexa superior a capacidade de drenaxe do propio leito feito que sumado ao nivel freático dos depósitos detríticos adxacentes impide a infiltración do exceso de auga. Neste sentido, o Plan deberá establecer medidas destinadas a minimizar o dano das inundacións e a evitar que estas se repitan con actuacións que minimicen o risco debido a ubicación do núcleo urbano e as características hidrológicas e hidráulicas da conca.

A incidencia dos lumes forestais acontecidos no Valadouro dende os últimos anos favoreceu que todo o municipio se clasifique como zona de risco de incendio medio. Cabe sinalar como zonas de maior risco as áreas forestais en xeral, tanto de superficies arboradas como de mato e en especial as do Xistral.

Unha parte das causas estruturais que inciden na proliferación de incendios forestais está relacionada co cambio de usos do monte e coa ausencia de ordenación dos usos do territorio dende o punto de vista agrario, forestal e mesmo urbano. Esta situación fai imprescindible a planificación da protección contra incendios forestais proporcionándolle ao monte os tratamentos apropiados, compatibilizando e regulando os seus aproveitamentos, establecendo condicións

para os asentamentos rurais, regulando as repoboacións forestais e elaborando plans de prevención e defensa.

En relación ao planeamento e ordenación dos recursos forestais O Valadouro pertence ao Distrito Forestal VI, A Mariña Lucense (Demarcación da Mariña Central). O Plan de Prevención e Defensa Contra Incendios Forestais de Distrito identifica a parroquia de A Laxe como de alta prioridade de actuación e as de Budián e Vilacampa como de prioridade media.

Sobre as accións do PXOM susceptibles de xerar impactos, a principal causa deriva do feito da ocupación do solo e dos cambios nas súas características naturais. A intensidade da modificación depende fundamentalmente da singularidade e calidade dos elementos do medio a modificar, da maneira na que se produce o cambio (ocupación, consumo de recursos, etc.), das externalidades que a ocupación xerará na comunidade e o balance sobre a mellora socioeconómica que producirá.

Os impactos, tanto de carácter positivo ou negativo, significativos ou non, debidos á clasificación e calificación do solo son os mais importantes dos derivados da planificación urbanística.

A clasificación do solo orixina impactos por causas directas ou indirectas. Entre as primeiras atopase o consumo de recursos para edificación e infraestruturas coa conseguinte perda de vexetación, hábitats, impermeabilización do solo, etc. Entre as indirectas están as asociadas ao consumo de auga, enerxético, con maior ou menor incremento dependendo do grado de conectividade e mobilidade, etc..

A calificación do solo con asignación do uso e intensidade e outro factor determinante nos impactos derivados da clasificación. A segregación, a diversidade nos usos das diferentes zonas, as intensidades, as condicións de deseño espacial, o planeamento de desenvolvemento, a integración paisaxística, etc. farán que as accións do planeamento sexan mais ou menos impactantes co medio.

No seguinte cadro realizase unha aproximación sobre as determinacións do PXOM e as accións derivadas susceptibles de producir impactos sobre as diferentes variables ambientais estudadas neste informe.

Cabe sinalar a especial incidencia dos futuros proxectos de urbanización dos novos desenvolvementos urbanísticos establecidos polo PXOM.

O Plan deberá establecer unha ordenación protectora na maior parte do termo municipal de Valadouro baixo o réxime urbanístico do solo rústico vinculado a otorgar unha especial protección dos valores agropecuarios, forestais, naturais, culturais, etc, incompatible coa súa transformación. A súa efectiva protección constitúe un elemento positivo na estrutura de ordenación supoñendo un factor limitante nos criterios de implantación de novos crecementos ou da proliferación da edificación.

ACCIÓN DO PXOM SUSCEPTIBLES DE PRODUCIR IMPACTOS		
	Accións do PXOM	Accións susceptibles de xerar impactos
Clasificación do solo	Solo Urbano (S.U)	Ocupación do solo: Perda da cuberta vexetal, alteración dos hábitats e das potencialidades do terreo, afeccións aos compoñentes do solo, etc.
	Solo Urbanizable Non Delimitado (S.U.N.D)	
	Solo urbanizable delimitado (S.U.D)	Regulación da intensidade de ocupación (densidade, edificabilidade, aproveitamentos, etc.)
	Solo de Núcleo Rural (S.N.R)	
	Solo Rústico de Protección Ordinaria (S.R.P.O)	
	Solo Rústico de Especial Protección Forestal (S.R.P.F)	Determinación dos usos prohibidos, permitidos e autorizables (regulación da sobreexplotación dos recursos)
	Solo Rústico de Especial Protección Agropecuaria (S.R.P.A)	
	Solo Rústico de Especial Protección das Augas (S.R.P.Ag)	Incrementos dos consumos enerxéticos e dos niveis de emisións contaminantes froito dos novos desenvolvementos e do incremento da poboación.
	Solo Rústico de Especial Protección de Espacios Naturais (S.R.P.E.N)	
	Solo Rústico de Especial Protección de Infraestruturas (S.R.P.I)	
Solo Rústico de Especial Protección Paisaxística (S.R.P.P)	Integración de criterios de sustentabilidade ambiental relacionadas coa eficiencia enerxética, a xestión dos residuos, o emprego de materiais, o control das emisións atmosféricas, etc.	
Solo Rústico de Especial Protección para zonas con interese patrimonial, artístico ou histórico (S.R.P.P.C).		
Sistemas xerais e locais	S.X viario	Delimitación das zonas de protección dos valores naturais, forestais, hidrolóxicos, paisaxísticos, culturais e productivos.
	S.X e locais de Infraestruturas básicas e de servizos	
	S.X e locais de Equipamentos comunitarios	Establecemento de normas estéticas e de integración paisaxística.
	S.X e locais de Espazos Libres e Zonas Verdes	

Concello de O Valadouro (Lugo)

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL

Documento de inicio para avaliación ambiental
estratéxica

Volume 1 de 1

Documento de inicio
Outubro 2009

2.4 POTENCIALIDADES DO CONCELLO A DESENVOLVER

As potencialidades que ofrece o municipio de Valadouro presentan os seguintes trazos:

a) POTENCIALIDADES DO SECTOR PRIMARIO

O sector primario foi un dos piares da economía do Valadouro, da gandaría destaca o vacún predominantemente de orientación láctea aínda que cada vez máis tamén de produción cárnica, e na agricultura as explotacións son fundamentalmente familiares e destinadas ao autoconsumo, predominando a fragmentación. Este sector, por outra banda, contribúe a converter á comarca nunha das máis ricas da provincia e ocupa ao 29% dos activos. O aproveitamento dos recursos forestais, sobre todo do eucalipto, é unha actividade que xera importantes ingresos e ademais inflúe na aparición doutras como os serradoiros.

A aptitude dos solos para uso agronómico de Valadouro é moi aceptable considerando a existencia de importantes extensións sen pendente ou con moi baixos valores e as baixas limitacións no contorno do val do río Ouro. No seu contorno desenvólense solos lixeiros e fáciles de traballar, non obstante requiren importantes achegas de materia orgánica para corrixir a acidez ou presentan carencias de fósforo, potasio ou calcio ente outros. Cómpre salientar que a área centro-este onde se atopan o solos de maior valor agronómico, engloba tamén a maior parte das entidades de poboación polo tanto a potencialidade do solo vese reducida.

No resto do territorio os cultivos forestais parecen ser os mais axeitados. En xeral, na zona de estudo a produtividade é alta para especies de clima benigno, como *Pinus pinaster*. En zonas por enriba dos 200 metros sobre o nivel do mar, a produtividade é tamén alta para *Pinus radiata*. O eucalipto (*Eucalyptus globulus*) ten tamén un óptimo de produción neste tipo de solos por debaixo dos 500 metros aínda que soe ser substituído polo piñeiro marítimo.

As condicións climáticas favorecidas pola topografía do terreo e sumadas a un factor favorable de carácter edáfico son factores moi favorables para a explotación gandeira e para a orientación gandeira da agricultura. Os solos profundos e con capacidade de retención hídrica, así como as condicións climáticas caracterizadas por unha seca estival mínima permiten o establecemento de prados sen a penas manexo. As zonas agrarias, localizadas no contorno dos núcleos rurais, son superficies adecuadas para a implantación de pequenas explotacións tanto de carácter tradicional como intensivo. Constitúen ademais zonas propicias para o aproveitamento gandeiro de tipo familiar. Os solos de baixa calidade tamén poden ser explotados para cama do gando, utilizados como abono orgánico para as terras, aproveitados para o pastoreo extensivo da vexetación herbácea que crece nelas ou para cabana de gando en semiliberdade, como é o caso do gando equino.

b) POTENCIALIDADE HIDROLÓXICA E ENERXÍAS RENOVABEIS

Actualmente, non se realiza ningún aproveitamento hidroeléctrico nos cursos fluviais do municipio. Si existen antigos muíños que realizaban un aproveitamento tradicional. A conservación das canles e da calidade das augas son quizais o mellor uso que se pode propoñer e o mellor potencial da rede hídrica de Valadouro. Compre salientar a existencia dunha importante reserva de augas subálveas continentais que se corresponden cos depósitos cuaternarios recentes ligados aos canles fluviais actuais e cuxa potabilidade está asegurada ao comportarse a roca como filtro natural.

Montes de Buio

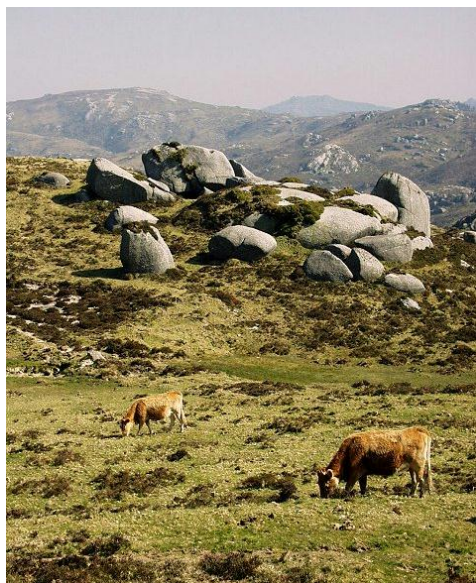
As particulares condicións climáticas das Serras Setentrionais de Galicia e en concreto da Serra do Xistral determinaron o seu elevado potencial eólico existindo varios parques eólicos nos seus cumes: P.E Buio, P.E Gamoide, P.E Pedra Solotada, P.E Soan, P.E Ampliación Soan, P.E Nordés, P.E Cuadramón, P.E Leste. Os setenta aeroxeneradores afectan a terreos de cinco municipios; Foz, Valadouro, Viveiro, Cervo e Xove

Por outra parte, a enerxía solar ademais de ser renovable non contamina o ambiente e o seu uso contribúe a diminuír o efecto invernadoiro producido polas emisións de CO₂ á atmosfera. Estas fontes de enerxía caracterízanse por renovarse cíclicamente sen prexudicar ao medio ambiente sendo logo, as máis respectuosas co medio. A orografía do territorio de O Valadouro permite a instalación de mecanismos para o aproveitamento da enerxía solar. Ademais, a súa implantación é sinxela, non require dunhas condicións do terreo demasiado esixentes, contribúe ao desenvolvemento económico e as súas aplicacións son moi amplas.

c) POTENCIALIDE TURÍSTICA

O municipio de Valadouro conta con atractivos paisaxísticos, monumentais, gastronómicos e artesanais cuxo potencial e recursos deben de terse en conta como impulsor económico do municipio.

Para observar a paisaxe desde un miradoiro; o Alto do Cadramón ou Frexulfe. Existe unha ruta de carácter supra municipal a Ruta Pardo de Cela que pode realizarse tamén en coche e percorre os lugares máis emblemáticos relacionados co devandito personaxe histórico. A Ruta de O Cadramón e O Xistral. Son as serras máis setentrionais de Galicia con belas paraxes naturais onde ademais de ver parte da vexetación autóctona pódese observar ao gando que pasta en liberdade durante todo o ano.

Serra do Xistral

A oferta turística complementábase cun patrimonio histórico-artístico rico e variado representado por xacementos, vestixios romanos, igrexas, cruceiros e pazos que salpican o territorio municipal, cunha importante oferta de festas e cunha variada gastronomía.

O PXOM debe de establecer na súa ordenación a adecuada conservación das áreas e usos tradicionais anteriormente mencionados, fortalecendo os elementos dos núcleos rurais capaces de aproveitar estes activos como elementos impulsores de novas actividades.

Con respecto á artesanía destaca o traballo tradicional da madeira; realízanse xugos de dous tipos en Frexulfe, ademais das "zocas"; así como o traballo da vimbia destacando os cestos de Budián e as "almendreñas" de Ferreira. Tamén ata hai pouco mantíñanse teares activos na zona concretamente en Budián, Vilacampa, Castelo, Adelán, Pereiro e Lagoa. Outra atracción turística é rapa das Bestas" que pasou de ser unha ocupación tradicional derivada do coidado do gando cabalar que se atopa en liberdade polos montes do concello a un atractivo turístico.

3. VIA LEGAL PROPOSTA PARA DAR RESPUESTA Á PROBLEMÁTICA TERRITORIAL E URBANÍSTICA

De acordo coa problemática detectada e no marco da lexislación urbanística e de carácter sectorial vixente, no presente apartado elaborase un avance de propostas de ordenación, así como dos criterios relativos á estrutura territorial e urbana, á clasificación e cualificación de solo, á cualificación de dotacións públicas e á programación das accións previstas, para dar resposta a ditos problemas.

3.1 PROPOSTAS XERAIS DE ORDENACIÓN

As propostas de ordenación contidas nos apartados seguintes parten de dúas premisas:

- a) Asúmese o papel de área estratéxica de conservación que as Directrices de Ordenación do Territorio (DOT) asignan a Valadouro.
- b) Delimítanse os núcleos rurais e modifícase o modelo de crecemento e expansión do núcleo urbano de Ferreira no PXOM vixente, fomentando a consolidación do núcleo urbano, e os núcleos rurais delimitados fronte á dispersión edificatoria.

De acordo con estas consideracións nos apartados seguintes descríbense as propostas xerais de ordenación que deben adoptarse en Valadouro para dar resposta á problemática detectada:

3.1.2 Modelo territorial

En relación co modelo territorial de Valadouro propoñense as seguintes directrices:

- a) **FOMENTAR A CONSOLIDACIÓN DO NÚCLEO URBANO.**

Proponse acotar a expansión do núcleo urbano sobre terreos rústicos, fomentando a consolidación do núcleo urbano, mediante a incorporación á trama xeral dos espazos vacíos existentes entre as tramas consolidadas, e definindo os límites dos novos desenvolvementos, que estarán dimensionados conforme aos crecementos residenciais previstos no ano horizonte do PXOM.

- b) **FORTALECER OS NÚCLEOS TRADICIONAIS E POR EN VALOR O TERRITORIO**

Tratase de fortalecer os núcleos tradicionais, que aínda conservan a súa estrutura, morfoloxía e tipoloxías tradicionais, aínda que teñan perdido o vencellamento das súas actividades co sector primario, para proceder á delimitación dos eidos que deben conservarse e establecer, no seu caso, os límites das súas zonas de expansión, de acordo co crecemento previsto para estes núcleos.

Con iso se persegue acotar as expansións indefinidas, apoiadas no entramado viario de estradas e camiños, e protexer os solos rústicos con valores naturais, paisaxísticos, produtivos, etc. colindantes con estes asentamentos, e permitir, a súa vez, a posta en valor do termo municipal.

Débese de revitalizar e conservar os núcleos rurais próximos a espazos valiosos como a Serra do Xistral, o Río Ouro e elementos de interese arquitectónico ou histórico por considerarse especialmente oportunos para o desenvolvemento de accións que configuren centros desde os

cales acceder e gozar dos elementos de interés do municipio de Valadouro. A adaptación destes núcleos rurais deberá de ofrecer unha renovación e posta en valor das tipoloxías tradicionais preexistentes e a mellora das infraestruturas e equipamentos.

c) **MELLORAR A ACCESIBILIDADE E MOVILIDADE NO TERMINO MUNICIPAL**

Tratase de mellorar a accesibilidade e mobilidade no termo municipal.

Coa mellora das principais arterias de comunicación do municipio e a mobilidade intermunicipal dos municipios da costa cos municipios limítrofes estímase que mellorará notablemente a accesibilidade ao termo municipal. Con todo no interior do municipio, tanto no núcleo urbano como no medio rural, a rede viaria, fóra das travesías das principais estradas que discorren polo municipio, teñen escasa capacidade polas reducidas seccións das vías.

Por tanto para mellorar a accesibilidade e mobilidade no termo municipal, exponse a mellora das vías estruturantes e de conexión que deberá complementarse coa adopción doutras medidas, como a implantación de varios modos de transportes diferentes (peonil, bicicleta, autobús, vehículo particular), dando prioridade aos modos de transporte colectivo.

d) **PROTECCIÓN DO PATRIMONIO NATURAL E CULTURAL.**

A ordenación fomenta a protección do patrimonio natural e cultural, identificando no Catálogo do PXOM todos os bens integrantes do patrimonio e establecendo as medidas para a protección dos citados bens, elementos e conxuntos, así como dos seus entornos de protección.

3.1.3 **Núcleos de poboación**

En relación cos núcleos de poboación existentes propóñense os seguintes criterios de ordenación:

a) **NÚCLEO URBANO**

a-1) **CONSOLIDACIÓN DO NÚCLEO URBANO**

Proponse conseguir unha estrutura urbana sólida, que poida chegar a dispor do solo necesario para atender a demanda de servizos, actividades produtivas, e equipamentos, de carácter municipal.

a-2) **CREACIÓN DE ESPAZOS CON FUNCIÓNS ECOLÓXICAS**

Ademais da reserva de espazos libres e zonas verdes establecida legalmente para cubrir os déficits actuais e os que resulten da capacidade máxima residencial establecida polo PXOM, proponse establecer unha reserva de espazos destinados a cumprir funcións ecolóxicas, como a redución ou mitigación da contaminación, a integración en corredores ecolóxicos (mediante a conexión dos espazos libres) ou a drenaxe de augas de escorrenta.

b) **NÚCLEOS RURAIS**

A ordenación que se propón para os núcleos rurais, parte da identificación e delimitación dos núcleos que, aínda que perderon na súa maioría a vinculación das súas actividades co sector

primario, manteñen a morfoloxía, estrutura, tipoloxía e características dos núcleos rurais e localízanse nun ámbito rústico.

Nos núcleos rurais diferénciase a zona tradicional e, no seu caso, a zona de expansión. O dimensionado destas últimas zonas, estará en función das edificacións existentes no ámbito da zona tradicional e do crecemento que se preveza para o núcleo, aínda que tamén se terán en conta aspectos tales como os núcleos cabeceiras de parroquia ou os núcleos que polas súas características poidan ofrecer mellores opcións de desenvolvemento para o conxunto da parroquia.

3.1.4 Solo industrial

O solo industrial esta ubicado na periferia este do núcleo de poboación de Ferreira de Valadouro proximo al ayuntamiento de Alfoz. Ten unha forma rectangular e paralela a carretera LU-162, e unha superficie aproximada de 118.375 m².

3.1.5 Infraestruturas viarias e mobilidade

As propostas de ordenación relativas a infraestruturas viarias e mobilidade fundaméntanse na mellora da accesibilidade e a mobilidade no termo municipal.

Como se indicou no apartado 3.1.2.c), as melloras previstas no PXOM, das vías debe complementarse coa adopción doutras medidas como, a reordenación do tráfico urbano e a implantación de varios modos de transportes diferentes.

Para mellorar a accesibilidade e mobilidade no termo municipal, precísanse tamén novas melloras de conexión dos núcleos de poboación.

O PXOM tamén terá en conta o trazado de aliñacións nos núcleos rurais, coa finalidade de ampliar a sección das vías, sempre que sexa posible e, en definitiva, aumentar a capacidade do viario rural.

3.2 ESTRUTURA TERRITORIAL E URBANA

De acordo coas conclusións do diagnóstico socioeconómico e territorial, e coa problemática detectada, propónse completar a estrutura territorial e urbana, polos déficits que presentan algúns dos elementos que a constitúen.

A estrutura territorial e urbana deberá estar constituída, de acordo coa lexislación vixente, polo sistema de comunicacións, o sistema de espazos libres e zonas verdes públicas, o sistema de equipamentos públicos e o sistema de infraestruturas de servizos

a) SISTEMA DE COMUNICACIÓNS

O sistema de comunicacións en Valadouro está integrado polo sistema viario. A nivel do territorio municipal a estrutura viaria estará constituída polas principais estradas que atravesan ou discorren polo termo municipal (LU-162, LU-152, LU-163, LU-161, PR-01-01, PR-15-02, PR-63-02, PR-63-03, PR-63-04, PR-63-05, PR-63-06)

O sistema viario interurbano descrito, deberá completarse con melloras nas vías que permitan mellorar a accesibilidade desde o sistema interurbano aos núcleos de poboación.

En canto á área urbana, a estrutura viaria estará constituída polas travesías das estradas citadas anteriormente, e a mellora das comunicacións entre os barrios que integran as áreas urbanas:

- ❖ Avda. da Costa; travesía da estrada autonómica LU-163
- ❖ Avda. Vivieiro ; travesía da estrada autonómica LU-161
- ❖ Rúa Empalme ; travesía da estrada autonómica LU-160

b) SISTEMA DE ESPAZOS LIBRES LIBRES E ZONAS VERDES

De acordo cos déficits detectados, o sistema de espazos libres e zonas verdes que se propón, estará integrado polas dotacións de espazos libres e zonas verdes existentes do sistema xeral e local, que se complementarán no PXOM, coas reservas de solo necesarias para cumprir cos estándares establecidos legalmente.

Respecto á localización dos novos espazos, os pertencentes ao sistema xeral repartiranse entre os núcleos urbanos, coa finalidade de que o seu ámbito de servizo se estenda ao maior número posible de habitantes.

O sistema xeral complementarase, coas dotacións locais de espazos libres e zonas verdes, cuxas localizacións repartiranse entre as distintas zonas que integran a área urbana, sempre que exista solo vacante que permita mediante o seu desenvolvemento e xestión a obtención de novos espazos públicos. Tamen formarán parte das dotacións locais os espazos libres e verdes existentes nos núcleos rurais.

c) SISTEMA DE EQUIPAMENTOS

O sistema de equipamentos que se propón estará integrado polas dotacións de equipamento existentes, do sistema xeral e local, que se complementarán no PXOM, coas reservas de solo necesarias para cumprir cos estándares de equipamento establecidos legalmente.

Respecto á localización dos novos espazos, os pertencentes ao sistema xeral repartiranse entre o núcleo urbano, coa finalidade de que os seus eidos de servizo se extendan ao maior número posible de habitantes.

O sistema xeral complementarase, coas dotacións locais de equipamento, cuxas localizacións repartiranse entre as distintas zonas que integran as áreas urbanas, sempre que exista solo vacante que permita mediante o seu desenvolvemento e xestión a obtención de novos espazos públicos. Tamen formarán parte das dotacións locais os equipamentos existentes nos núcleos rurais.

d) SISTEMA DE INFRAESTRUTURAS DE SERVIZOS

O sistema de infraestruturas de servizos de abastecemento, saneamento e enerxía eléctrica deberá estar dimensionado para cubrir as demandas derivadas do crecemento do parque de vivendas previsto, así como dos sectores productivos no ano horizonte do PXOM.

Partindo dos recursos e infraestruturas existentes na seguinte fase de elaboración do PXOM procederase a definir, no seu caso, as necesidades de incremento de recursos de auga, ou de ampliación das redes de servizos para cubrir as demandas, conforme aos crecementsos residenciais e dos sectores productivos previstos.

3.3 CLASIFICACIÓN E CUALIFICACION DO SOLO

3.3.1 Introducción

Mediante a clasificación do solo do termo municipal, O PXOM establece a diferenza entre o solo que actualmente se atopa urbanizado ou consolidado pola edificación, o solo susceptible de incorporarse ao proceso de desenvolvemento urbanístico e o solo que debe permanecer a salvo do proceso urbanizador e edificatorio.

Nesta fase do traballo, o PXOM trata de identificar as zonas urbanizadas ou consolidadas pola edificación (núcleos urbanos e núcleos rurais,) e as zonas do territorio que, polos seus valores, potencialidades ou existencia de riscos naturais o tecnolóxicos, deben ser preservadas do proceso urbanizador.

Tamen se definen os criterios que se utilizarán para establecer as reservas de solo urbanizable.

3.3.2 Criterios de clasificación e calificación do solo

a) SOLO URBANO

A delimitación de solo urbano proposta basease nos requirimentos establecidos no Art. 11 LOUG, relativos a malla urbana, consolidación por ocupación da edificación ou existencia de servizos urbanísticos.

a-1) SOLO URBANO RESIDENCIAL

De acordo cos requirimentos establecidos no Art. 11 da LOUG e coas determinacións do PXOM vixente, propónse clasificar como solo urbano residencial os terreos que xa estaban clasificados como solo urbano residencial no PXOM vixente.

O PXOM prevé a consolidación do núcleo urbano. Por tanto, a ordenación urbana persegue:

- o A renovación paulatina dos tecidos actuais e a integración dos numerosos espazos intersticiais baleiros na trama urbana xeral.
- o A cobertura dos déficits de espazos libres e equipamento público existentes nestas zonas, utilizando para eles os espazos intersticiais baleiros existentes entre as tramas consolidadas.
- o A mellora das infraestruturas de servizos e da urbanización de estas zonas.

b) SOLO DE NUCLEO RURAL

A delimitación do solo dos núcleos rurais proposta obedece aos criterios contidos no Artigo 13 LOUG que establece, que o solo de núcleo rural estará constituído polos terreos que serven

de soporte aos asentamentos de poboación singularizado en función das súas características morfolóxicas, tipoloxía tradicional das edificacións, vinculación coa explotación racional dos recursos naturais ou de circunstancias doutra índole que manifestan a imbricación racional do núcleo co medio físico en que se sitúan e que figuren diferenciados administrativamente nos censos e padróns oficiais, así como as áreas de expansión o crecemento destes asentamentos.

De acordo coa “Análise sobre o modelo de asentamento poboacional”, os núcleos rurais existentes en Valadouro cumpren os requerimentos establecidos no Art. 13 LOUG, relativos a: topónimo, características morfolóxicas, tipoloxía tradicional das edificacións, etc, así e todo, a maioría destes asentamentos perderon a vinculación da súa actividade co sector primario e, ademais, nos entornos dos núcleos orixinarios destes asentamentos entremezclanse edificacións tradicionais e recentes, como consecuencia do proceso de crecemento disperso das últimas décadas.

Ademais, a proximidade entre núcleos rurais e a dispersión existente nos seus entornos permitiron a continuidade de vivendas apoiadas na rede viaria e na intrincada rede de camiños.

c) SOLO RÚSTICO

No “Estudo do Medio Rural”, diferenciáronse as zonas do territorio de Valadouro que, polos seus valores naturais, paisaxísticos, productivos, culturais, etc, deben permanecer a salvo do proceso urbanizador. Estes solos clasifícanse como solo rústico de especial protección (SREP) e en función dos valores que deben protexerse, esta clase de solo divídese nos seguintes tipos:

SREP Agropecuaria

SREP Forestal

SREP de Espazos Naturais

SREP de Augas

SREP de Infraestruturas

SREP de Patrimonio Cultural

Ademais dos solos rústicos de especial protección citados anteriormente, tamen se establecen os terreos que, carecendo de valores específicos merecedores de protección, o PXOM considera inadecuados para o seu desenvolvemento urbanístico, en consideración aos principios de utilización racional dos recursos naturais o de desenvolvemento sostible. Este solo clasifícase como “solo rústico de protección ordinaria”.

d) SOLO URBANIZABLE

Atendendo ás previsións de crecemento da vivenda e dos sectores productivos, e de acordo coa oferta de solo dispoñible para ditos usos, o PXOM establecerá as reservas de solo urbanizable necesarias destinadas a usos: residencial, industrial e terciario, para absorber a demanda prevista no ano horizonte do Plan.

d-1) SOLO URBANIZABLE RESIDENCIAL

O dimensionado das reservas de solo urbanizable residencial, estará en función das previsións de crecemento da vivenda ao ano horizonte da PXOM e da capacidade de vivendas que ofrezca o solo urbano. Polo que se delimitará solo urbanizable residencial, cando a capacidade de vivendas en solo urbano sexa insuficiente para absorber o crecemento previsto.

En caso de establecer reservas de solo urbanizable residencial, ditas reservas situaranse lindeiros co solo urbano residencial, coa finalidade de permitir o desenvolvemento armónico dos núcleos de poboación e optimizar os custos en infraestruturas viarias e servizos urbanísticos.

d-2) SOLO URBANIZABLE INDUSTRIAL

Na actualidade existe oferta de solo industrial na zona limítrofe co municipio de Alfoz. O PXOM establecerá a correspondente reserva de solo urbanizable industrial. Tendo en conta as necesidades de solo industrial derivadas da demanda de solo e do futuro realoxo de industrias existentes en zonas inadecuadas.

As reservas de solo industrial localizaranse preferentemente, tendo en conta a relación destes emprazamentos, coas principais vías de comunicación do municipio co exterior.

3.4 CRITERIOS DE CALIFICACION DE DOTACIONES

3.4.1 Introducción

O PXOM establecerá as reservas de solo necesarias para a implantación das dotacións de carácter público, de acordo coa estrutura territorial e urbanística que establezca o PXOM e coas exigencias legais.

3.4.2 Sistemas xerais

A estrutura xeral proposta no apartado 3.2 da presente Memoria, está integrada polos sistemas xerais que, se definen como as dotacións públicas que están deseñadas ou previstas no PXOM para o servizo da totalidade da poboación do municipio, e en especial, para implantar as infraestruturas básicas do modelo de desenvolvemento urbano.

De acordo coa función asignada polo PXOM, os sistemas xerais (SX) existentes e previstos cualificaránse en:

a) SX DE EQUIPAMENTOS

Comprende os locais, edificacións e espazos de carácter público destinados a usos: Docentes, Sanitario-asistenciais, Socioculturais, Deportivos, Relixiosos, Administrativos, Comerciais e Funerarios.

As reservas de solo para o sistema xeral de equipamento, deberá de cumprir cos estándares exigidos legalmente e dimensionarase en función da oferta actual e das previsións de crecemento residencial no ano horizonte do PXOM.

b) SX ESPAZOS LIBRES E ZONAS VERDES.

O sistema xeral de espazos libres e zonas verdes comprende os espazos libres de edificación e os terreos destinados a plantacións de arbolado e xardinería destinados a garantir a salubridade, o repouso e lecer da poboación, a mellorar as condicións ambientais dos espazos urbanos, a protexer e illar as vías de tránsito rápido, ao desenvolvemento de xogos infantís e, en xeral, a mellorar as condicións estéticas e ambientais dos núcleos urbanos.

Dentro dos espazos citados distinguiranse os seguintes: Espazos libres, parques (urbanos, forestais e arqueolóxicos), xardíns, áreas de xogo e áreas recreativas.

As reservas de solo para o sistema xeral de espazos libres e zonas verdes, deberá cumprir cos estándares exigidos legalmente e dimensionarase, en función da oferta actual e das previsións de crecemento no ano horizonte do PXOM.

c) SX DE COMUNICACIONES E TRANSPORTES

Comprende os espazos, instalacións e edificacións destinados ao transporte de persoas e mercadorías, así como os que permitan igualmente a permanencia destes estacionados ou aqueles, en que se producen operacións de carga ou descarga e outras labores auxiliares.

Dentro do sistema xeral de comunicacións e transportes diferenciaranse as seguintes clases: Comunicacións viarias e Garaxe-aparcamento.

As reservas de solo para o sistema xeral de comunicacións e transporte dimensionarase en función dos obxectivos de ordenación establecidos no PXOM.

d) **SX DE INFRAESTRUTURAS DE SERVICIOS.**

Comprende os espazos, edificacións e instalacións destinados aos servizos de abastecemento de auga, saneamento e depuración de augas, suministro de enerxía eléctrica, gas, telecomunicacións e outros servizos que sexan necesarios.

As reservas de solo para o sistema xeral de infraestruturas de servizos dimensionarase, en función da situación actual de ditas infraestruturas e do desenvolvemento urbanístico previsto polo PXOM, xa que as novas actuacións previstas deberán integrarse na estrutura xeral do

3.4.3 Dotacións locais

Comprende os terreos dotacionais públicos de titularidade municipal que están deseñados ou previstos para o servizo de ámbitos concretos, como polígonos ou sectores.

Como nos sistemas xerais, as dotacións locais tamen se cualificarán, en función dos usos asignados polo PXOM en dotacións locais de equipamentos, de espazos libres e zonas verdes, viarias e de servizos urbanísticos.

As reservas de solo para dotacións locais de equipamento e espazos libres e zonas verdes, deberán cumprir cos estándares exigidos legalmente e dimensionarase, en función da oferta actual e das previsións de crecemento no ano horizonte do PXOM.

As reservas de solo para dotacións locais viarias e de servizos urbanísticos dimensionarase en función dos obxectivos de ordenación establecidos no PXOM.

3.5 CRITERIOS DE PROGRAMACIÓN DE ACTUACIÓN

A materialización das previsións contidas no PXOM, precisará dun proceso de desenvolvemento, xestión e execución das actuacións establecidas no mesmo, dentro dos tres cuadrienios posteriores á aprobación definitiva do PXOM.

De acordo cos obxectivos do PXOM, no documento de "Estratexia de Actuación", establecerase un conxunto de actuacións (viarias, de servizos urbanísticos, de espazos libres e de equipamento) dirixidas a cubrir os déficits actuais na estrutura xeral e, por outra banda, definiranse unha serie de actuacións urbanísticas en solo urbano e en solo urbanizable, que servirán para completar a ordenación urbana e para absorber o crecemento residencial e dos sectores productivos previsto no ano horizonte do PXOM.

Para que a estratexia de actuación prevista poida cumprirse, será preciso garantir que as actuacións se desenvolvan e executen nos prazos previstos e, para iso, adquirirán especial importancia, as actuacións de carácter PREFERENTE ou actuacións nas que estará comprometido o seu desenvolvemento e execución nun prazo concreto. As demais actuacións previstas consideranse como NON PREFERENTES ao non estar garantido o prazo proposto no PXOM.

En resumo e a efectos de garantir un desenvolvemento coherente do PXOM establecerase a seguinte clasificación de actuacións:

a) POLAS CARACTERÍSTICAS DA ACTUACIÓN

a-1) ACTUACIÓNS URBANÍSTICAS

Son as actuacións de carácter urbanístico que o PXOM prevé en solo urbano non consolidado e en solo urbanizable delimitado. Para cada unha destas actuacións urbanísticas, para os efectos de coordinar as actuacións que deben ir asociadas, o PXOM establecerá as correspondentes actuacións infraestruturais (viario, abastecemento, saneamento, etc.) que deban realizarse previa ou simultaneamente.

a-2) ACTUACIÓNS DOTACIONAIS

Dentro das actuacións dotacionais, o PXOM, diferenciará as actuacións de sistemas xerais das actuacións de carácter local.

o SISTEMAS XERAIS

O PXOM diferenciará as actuacións en novos sistemas xerais que teñan como obxectivo cubrir os déficits existentes na estrutura do PXOM e que non están incluídos ou adscritos a ningunha actuación de desenvolvemento urbanístico, dos novos sistemas xerais que deben desenvolverse previa ou simultaneamente ao desenvolvemento das actuacións urbanísticas.

o DOTACIÓNS DE CARÁCTER LOCAL.

As dotacións de carácter local obteranse do desenvolvemento e execución das actuacións urbanísticas previstas en solo urbano e en solo urbanizable.

b) POLA URXENCIA DA ACTUACIÓN

b-1) ACTUACIÓNS PREFERENTES

Son aquelas actuacións previstas no PXOM, para as que existirán compromisos de execución, nuns prazos concretos, por parte do organismo público correspondente (actuacións de iniciativa pública) ou por parte dos particulares, de acordo cos convenios subscritos co concello (actuacións de iniciativa privada).

b-2) ACTUACIÓNS NON PREFERENTES

Son aquelas actuacións nas que ao non existir convenio co concello, non está garantida a súa execución nos prazos previstos no PXOM.

c) POLA INICIATIVA DA ACTUACIÓN

c-1) ACTUACIÓNS DE INICIATIVA PÚBLICA

As actuacións públicas previstas no PXOM, serán as asignadas a; Xunta de Galicia, Deputación Provincial e Concello, en función dos compromisos que poidan existir entre concello e os citados organismos.

c-2) ACTUACIÓNS DE INICIATIVA PRIVADA

A maioría das actuacións previstas no PXOM, corresponderán á iniciativa privada. Das devanditas actuacións, ás que o PXOM estableza como preferentes, contarán co correspondente convenio urbanístico e, nalgúns casos, coa ordenación detallada.

4. DESCRIPCIÓN DOS PROCESOS QUE SE SEGUIRÁN PARA A ELABORACIÓN DO PXOM

a) INFORMACIÓN URBANÍSTICA E DIAGNÓSTICO

Nesta primeira fase concéntrase a recompilación de toda a información dispoñible sobre o medio físico e biótico a partir das referencias bibliográficas e dun exhaustivo traballo de campo realizado por parte do equipo redactor. Esta información permite elaborar unha cartografía detallada dos valores naturais e culturais existentes en Valadouro así como concluir un diagnóstico actual do municipio e valorar as súas necesidades, as diferentes alternativas e a súa capacidade de acollida así como a valoración dos posibles impactos sobre o medio.

Sobre a base da información recolleita e procesada, o equipo redactor realizará, en coordinación cos servizos técnicos municipais e no seu caso con outros organismos administrativos de carácter sectorial, o diagnóstico socioeconómico e territorial do concello, que constituirá o elemento central da memoria xustificativa do PXOM e peza fundamental para a súa avaliación ambiental estratéxica.

b) DOCUMENTO DE INICIO OU AVANCE

Unha vez realizado o diagnóstico para o PXOM, o equipo redactor elaborará o documento de inicio, de conformidade coa concepción e contidos que para este documento establecen a lexislación en materia de avaliación ambiental de plans e programas, e o órgano ambiental. O documento de inicio, de elaboración e tramitación obrigatoria, cumpre as funcións que a Lei 9/2002 encomenda ao avance do PXOM (que de acordo con esta Lei ten carácter facultativo). O documento de inicio ten por finalidade servir de orientación á redacción do PXOM, e en consecuencia debe conter a estratexia, as directrices e os obxectivos xerais do plan, para o seu traslado ao órgano ambiental, que o someterá ao público e a outros organismos para posibles suxestións ou propostas, e elaborará o documento de referencia.

O documento de inicio expresa a estrutura territorial básica, mostrando os problemas detectados e ofrecendo unha primeira aproximación das decisións de ordenación que deban adoptarse, sinalando, no seu caso, as alternativas posibles.

c) DOCUMENTO PREVIO Á APROBACIÓN INICIAL

Nesta fase elaborárase toda a documentación que integra o PXOM de conformidade co disposto no artigo 61 da Lei 9/2002 (coas modificacións introducidas pola Lei 6/2007) e concordantes da lexislación de planeamento.

O documento que se elaborará nesta fase incluírá o informe de sustentabilidade ambiental (ISA), elaborado de conformidade co documento de referencia que o órgano ambiental remítalle ao concello, a efectos da avaliación ambiental estratéxica do PXOM.

O documento de PXOM elaborado nesta fase someterase a informe previo á aprobación inicial da Consellería de Política Territorial, Obras Públicas e Transportes previsto no artigo 85.1 da Lei 9/2002.

d) DOCUMENTO PARA APROBACIÓN INICIAL

O equipo redactor introducirá nos documentos do PXOM as correccións ou modificacións necesarias para liquidar as deficiencias que indique o informe que emita a Consellería de Política Territorial, Obras Públicas e Transportes de conformidade co artigo 85.1 da Lei 9/2002, e sometelo ao Pleno do concello e resólvese sobre a súa aprobación inicial.

Este documento será, así mesmo, o que se someta ao proceso de información pública previsto na Lei 9/2002 e na lexislación sobre avaliación ambiental estratéxica, nos termos en que o expresa a Lei 6/2007.

Despois de realizarse a información pública e as consultas previstas no proceso de avaliación ambiental estratéxica, o equipo redactor emitirá informes nos que se valore o contido das alegacións ou suxestións presentadas, e propóñase a súa estimación ou desestimación, así como no seu caso as modificacións que cumpriría introducir no PXOM.

O equipo redactor elaborará un informe ou valoración dos informes de carácter sectorial que se recibiron dos organismos competentes, de conformidade co previsto no artigo 85.3 da Lei 9/2002 e na correspondente lexislación de carácter sectorial.

Finalmente, elaborárase a proposta de memoria ambiental, nas condicións que establece a lexislación sobre avaliación ambiental estratéxica.

e) DOCUMENTO PARA APROBACIÓN PROVISIONAL

De acordo coas instrucións que indique o órgano municipal competente, introduciranse nos documentos do PXOM os cambios derivados das alegacións e suxestións presentadas no período de información pública e consultas, así como dos informes sectoriais emitidos. O PXOM así conformado elevarase ao Pleno do concello para que resolva a súa aprobación provisional, e posteriormente á Consellería de Política Territorial, Obras Públicas e Transportes para a súa aprobación definitiva.

Se non se outorgase a aprobación definitiva (ou no seu caso conceder de maneira parcial), o equipo redactor introducirá nos documentos do PXOM as modificacións e correccións necesarias para emendar as deficiencias expresadas na resolución da Consellería. O PXOM así conformado elevarase novamente á Consellería de Política Territorial, Obras Públicas e Transportes para a súa aprobación definitiva.